

Celvedis "Dažādības meklējumos" Alūksne

"Šī publikācija ir veidota ar Eiropas Trešo valstspiederīgo integrācijas fonda atbalstu. Par publikācijas saturu atbild biedrība "Patvērums "Drošā māja"". Projekts tiek finansēts no Eiropas Trešo valstspiederīgo integrācijas fonda līdzekļiem 75 % un valsts budžeta līdzekļiem 25 %. Publikācija veidota projekta "Daudzpusīgi risinājumi sabiedrības izglītošanai un integrācijai 3 " (granta Nr. IF/2013/1.a./1) ietvaros."

Jaunlaicenes muzejs

Jaunlaicenes muiža atrodas Vidzemes ziemeļaustrumos, Alūksnes augstienē. Dievs mūsu pusī apveltījis ar brīnišķīgām ainavām, tāpēc Jaunlaicenes muiža bijusi viena no skaistākajām lauku muižām Vidzemē.

Muižas ēkas celtas no laukakmeņiem vai vietēja ražojuma kieģeļiem. No 33 ēkām, kas celtas 18.gs. beigās un 19.gs. pirmajā pusē, dažādās saglabāšanās pakāpēs apskatāmas 16 celtnes. Jaunlaicenes parka platība ir 9 ha ar skaistiem dīķiem, salīpu un vairākiem dižkokiem.

Jaunlaicenes muižas muzejs ir vieta, kur uzmanīgi klausoties, skatoties un darbojoties, iespējams paciemoties divus līdz tris gadu simtus senā pagatnē, satikt baronus, kas kādreiz šeit dzivojuši, un saprast, kā muižu apsaimniekojuši. Muižas zemi aruši visišķie malēnieši, rotaļīgi, radoši un lustīgi ļaudis, pilni ar visādiem stīkiem un niķiem. Muzejā ir iespējams dzirdēt malēniešu izloksni, mācīties malēniešu valodu, dziesmas un rotaļas.

Jaunlaicenes muižas muzejs piedāvā pamatekspozīcijas ar interesantām zinām par Jaunlaicenes muižas ēkām, parku, apsaimniekošanu, nemieriem, tiesu procesiem un baronu fon Volfu dzimtu. Pamatekspozīcija „Malēnieši Opekalna draudze” stāsta par Opekalna baznīcu (visaugstāk virs jūras līmeņa uzceltā baznīca Latvijā) un vietējiem iedzīvotājiem – malēniešiem.

Izglītojošās nodarbi bās piedāvā tikai Malēnijai raksturīgas senas rotāļietas – vāverītes tīšanu, suvenīra-pastaliņas izgatavošanu, ar mērcēšanas metodi taisītu sveci no parafīna. Kopā ar muižas madāmām meklēsiet dārgumus, sargāsiet cālus no žagatām, iesiet senajā skolā, mācīties boksterēt, apgūsiet malēniešu vārdus un rakstīšanu ar grifelēm.

Pastaigas Jaunlaicenes muižas parkā, Dēliņkalna stāvākajā nogāzē un Opekalna baznīcā notiek stāstnieka pavadībā.

Nozīmīgos ģimenēs svētkos (kāzās, dzimšanas dienās) un iestāžu jubilejās, muižas madāmas sniedz vērtīgus padomus, un Jaunlaicenes muižas muzejs apmācā svaīgros darbos.

Sandra Jankovska
Jaunlaicenes muižas muzeja vadītāja
Kontakti: +371 29356277,
jaunlaicenesmuzejs@aluksne.lv

Ēdināšana alūksniešu gaumē

Ēdienu nosaukumi tapusi, izvēloties Alūksnes novadam raksturīgu objektu un personu vārdus, tā īaujot priečāties par maltīšu nosaukumiem, kas skan savdabīgi malēniški, gan akcentē mūsu puses vēsturiskos objektus, notikumus un izcilas personības.

Kafejnīca „Ābols” piedāvās vistas filejas veltnīti „Bānītis”, karbonādi malēniešu gaumē, buljonu ar profitrojiem, un pat saldo kārtojumu ar profitrojiem. Dažādus ēdienus ar iztekti malēniškiem nosaukumiem kā, piemēram, pontags ar čirīkīm, laupītu un reivētu kartupeļu blefiņi, buberts ar klukvu un citus, varēsiet izbaudīt kafejnīcā „Gustiņš”, bet kafejnīcā „Pajumte” ir sagatavojuši piedāvājumu, tajā iekļaujot karstos salātus „Templa kalns”, pamatēdienu „107 pakāpieni līdz baudas mirklim” un krēmu „Marienburgas ezera salas”.

Viesojoties lauku tūrisma un atpūtas centrā „Jaunsētās” Katrīnkrogā, varēsiet nogaršot pat visu pusdienu komplektu malēniešu gaumē.

Kafejnīca „Cepurīte” piedāvā „Sautējumu malēniešu gaumē”, pamatēdienu „Raibā Alūksne” un saldo ēdienu „Peldošās salas”.

- kafejnīcu „Gustiņš”, Lieļā Ezera ielā 2, Alūksnē,
- „Katrīnkrogu” „Jaunsētās”, Alūksnes novadā,
- restorānu „Jolanta”, Merķeļa ielā 16, Alūksnē,
- kafejnīcu „Cepurīte”, Pils ielā 68, Alūksnē.

Uģis Puzulis

Jau bērniņā U.Puzulim pāticis zīmēt, veidot no plastilīna dažādu dzīvnieku figūriņas. Mācījies Rēzeknes LMV keramikas nodalā, tagad darina podus, blodas, krūzes, vāzes, svečturus, servīzes niansētas pēc formas un praktiskas lietošanā. Ikdienā cītīgā darbā nostiprina savu māksliniecisko skatījumu, izkopj māla apstrādāšanas prasmi, tehnisko varējumu, piedalās izstādēs kopā ar TLMS „Rēzeknes aprīņķa pūdnīki”, kā arī „Kalme”. Ikdienā strādā savā keramikas darbnīcā „Racupkalns”.

„Racupkalns” Alsviķu pag. Alūksnes nov.

LV-4333

Kontakti: 29243010 @pasts;

ugispuzulis@inbox.lv

Glika ozoli

Vācu mācītājs Ernests Gliks, dzīvodams Alūksnē, paveica vienu no saviem mūža nozīmīgākajiem darbiem – iztulkoja Bībeli latviešu valodā. Par godu šim notikumam Gliks mācītājmuizas parkā iestādīja divus ozolus, kas zaļo joprojām. Mūsdienās Glika ozoli ir viens no Alūksnes simboliem. 1985. gadā blakus ozoliem uzstādīts piemiņas akmens ar uzrakstu „Glika ozoli. 1685 – 1689”, kas simbolizē Vecās Derības un Jaunās Derības pārtulkosanās laiku.

Ernsta Glika Bībeles muzejs

Piedāvā iepazīties ar „Bībeles ceļu” – no pašas pirmās - E. Glika Alūksnē tulkočas Bībeles - līdz mūsdienu izdevumiem. Ekspozīcijā ir Bībeles 35 pasaules valodās, dažādi sprediķi un dīzesmu grāmatu izdevumi. Muzejā tiek piedāvāta iespēja palasīt tekstu vecajā rakstībā un izjust valodas attīstību gadsimtu gaitā.

Kontakti: +371 64323164 , +371 25627589

Alūksnes Jaunā pils

Celta Tjūdoru neogotikas stilā no 1860.līdz 1864.gadam pēc barona Aleksandra fon Fitinghofa pasūtījuma. Alūksnes Jaunā pils ir viens no ievērojamākajiem Tjūdoru neogotikas arhitektūras pieminekliem Latvijā. Fitinghofu dzimtai pils piederēja līdz pat 1920. gada agrārajai reformai. Šobrīd pilī atrodas Alūksnes muzejs un Dabas muzejs „Vides labirints”.

Vides labirints” ir sabiedrībai pieejams integrēts vides informācijas centrs, kurā apvienotas četras struktūrdajas:

- Vides informācijas kiosks
- Vides bibliotēka
- Dabas muzejs
- Vides interpretāciju serviss

Vides informācijas klāsts, kas katrā daļā ir atšķirīgi pieejamā formā, pēc integrācijas veido iespējami labāko un pilnīgāko katras tēmas izpratnei nepieciešamo kopumu.

Dabas muzejā profesionāla vides gida pavadībā aplūkojama pastāvīgā ekspozīcija, ko veido vairākas kolekcijas: leži un minerāli, Fluorescentie minerāli, Fluorescentie minerālu māksla, Gliermeži un gliemenes, Kukaiņi (vaboles, tauriņi), Putni un zīdītāji, Savvaļas putnu olas, ekspozīcijas „Mūsu zeme” un „Mazo radību tālie ceļojumi”.

Aldis Verners, Vides gids - Ē29483675
Evalda Vernerā, Metodiķe - Ē28624196

Alūksnes ezers

Vienpadsmitais lielākais ezers Latvijā (15,7km²). Tas atrodas 183,7 metrus virs jūras līmeņa. Tajā neietek neviens upe, bet iztek - Alūksnīte. Ezerā ir četras salas – Cepurīte, Garā, Tiklu un pati lielākā – Pilssala. Kapsētas pussala atdala Alūksnes līci no ezera pamatdaļas. Gar iekšezera krastu izvietotas unikālas laivu būdas.

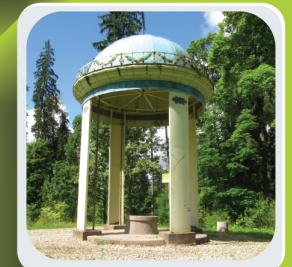
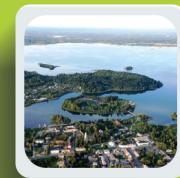
Alūksnes ezera apsaimniekotājs pašvaldības aģentūra „ALJA” piedāvā ūdens velosipēdu un laivu nomu. Šeit var iegādāties arī makšķerēšanas licences.

Plosti „KAIJA” Alūksnes ezerā piedāvā neaizmirstamu ceļojumu gides un akordeonista pavadībā, izzinot Alūksnes pilsētas vēsturi, izdziedot latviešu šlāgerus, gūstot gleznainās ezera ainavas baudījumu..... un uz mirkli aizmirsties...

Plosti ir kļuvis par iecienītu ģimenes godu svinību vietu, piedāvājot uz tā rīkot pat laulību noslēšanas ceremonijas.

Savlaicīgi piesakot izbraukumu ar plostu, tas izvīzinās Jūs kā individuāli, tā arī kolektīvi (līdz 25 cilvēkiem) Jums vēlamā laikā. Iespējams pasūtīt siltas pusdienas, uzkodas vai arī jau iekurtu grili.

Kapteinis Jānis Klānskis (t. +371 29974802)

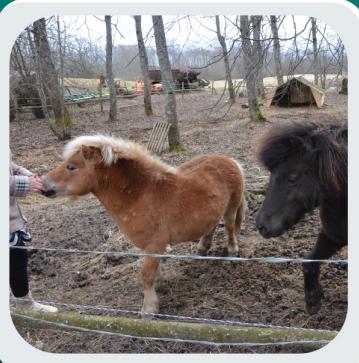
Lauku sēta "Mauriņi"

Biolģiskā saimniecība "Mauriņi" atrodas Veclaicenes pagastā, aptuveni 2 km no autoceļa A2. Ja brauc no Rīgas puses, tad orientieris ir autoceļa Rīga-Veclaicene 192.km, kad pēc tā atzīmes pie neliela uzkalna, kur atrodas 2 mobilo sakaru torņi-jānogriežas pa labi, pa grantētu ceļu jāveic aptuveni 2 km. Tālāk ir ceļa norādes uz Mauriņiem un Dukaniem (saimnieki paši visbiežāk uzturas Dukanos). Ja brauc no Alūksnes puses, tad Māriņkalnā jānogriežas pa labi, pa grants ceļu jātūrpina ceļš gar Kauķa kalnu un Dēliņkalnu, aptuveni 1.8 km no Dēliņkalna - orientieris autobusu pietura "Cīpas" un Mācītājmužas ezers, nogriežamies pa labi. Tad turpinām pa šo grants ceļu aptuveni 2.8 km līdz Dukaniem, pēc tam sekо norāde pa labi uz "Mauriņiem".

Saimniecība piedāvā ekskursijas gan lielākām, gan mazākām grupām savā saimniecībā, kurā var vērot savvaļas zirgus, ponijus, pīles, vistas, u.c. dzīvnieciņus. Gaidīti visi tie, kuriem patīk mierīga atpūta klausā un ainaviski skaistā lauku vidē. Saimniece piedāvā veselības pirts pakalpojumus. Papildus tiek piedāvāta iespēja iegādāties rokdarbus no aitu vilnas, ārstniecības augu tējas, bioloģiski audzētu produktus.

Par pirts pakalpojumiem jāvienojas atsevišķi.

Kontakti: Gunita Virka + 371 29488925 (LV, RUS), "Mauriņi", Veclaicenes pagasts, Alūksnes novads.

Opekalna evaņģēliski luteriskā baznīca

Jaunlaicenes pagasta teritorijā atrodas Latvijā visaugstāk virs jūras līmeņa uzceltā baznīca-Opekalna baznīca, kas celta laika posmā no 1774.līdz 1779.gadam. Tā atrodas uz Opekalna paugura, kura absolūtais augstums virs jūras līmeņa ir 235m. Baznīcas vēsturi sāk skaitīt jau no 1683.gada, kad te tikusi uzcelta koka baznīca. Tai pašā gadā celta pirmā skola zemnieku bērniem un ierikota kapsēta. Opekalna draudze dibināta 1732.gadā, un liela loma tās veidošanā bijusi mācītājam E.Glikam, kurš arī izvēlējies baznīcas vietu skaista paugura galā, no kura tolaik ir bijis kokiem neaizklāts skats uz visām debess pusēm. Mūsdienās no baznīcas torna ir iespējams aplūkot ainavisku skatu uz DR, Jaunlaicenes pusi. Šobrīd tas ir nozīmīgs 18.gs. baroka un klasicisma stila arhitektūras mantojums. Baznīca ikdienā ir slēgta, bet, ja vēlaties to aplūkot no iekšpuses un uzķāpt tomē, kā arī dzirdēt interesantu stāstījumu, lūgums iepriekš pieteikties, zvanot uz Jaunlaicenes muižas muzeju, Sandra Jankovska: +371 29356277, + 371 22415419

Veclaicenes Vissvētākās Dievmātes Patvēruma pareizticīgo baznīca

Tā kā Veclaicene ģeogrāfiski atradusies uz galvenajiem tirdzniecības ceļiem starp Krieviju un Latviju, izsenis šo vietu apdzīvojuši dažādu tautību cilvēki. 19.gs.vidū Veclaicenē izveidojās Dievmātes Patvēruma pareizticīgo draudze. Par to liecina 1845.-1868.gados izdotās dievkalpojumu grāmatas, kas saglabājušas draudzē. Visilgāk – 50 gadus – kalpojušais priesteris bijis Marks Daukšs, kurš dievkalpojumus vadījis gan latviski, gan igauņiski, gan baznīcslāvu valodās. Mūra akmens baznīca celta no laukakmeniem un kieģeļiem laika posmā no 1893.līdz 1895.gadam. Pēterburgas tīrionis M. Fjodorovs 1894.gadā baznīcai dāvināja vienu no sešiem zvaniem – pašu lielāko, kas saglabājies līdz mūsdienām. Pārejtie mazākie nav saglabājušies. Visos 20.gs.karos baznīca ir palikusi neskarta, kaut gan tā atradusies tikai kādus 15 m no lielā ceļa. Padomju gados vismaz reizi mēnesī te notikuši dievkalpojumi. Vizuāli līdzīga pareizticīgo baznīca atrodas aptuveni 15 km attālumā Plānos, Igaunijā.